WYROK SĄDU (pierwsza izba)

z dnia 9 września 2011 r. *

W sprawie T-36/09

dm-drogerie markt GmbH & Co. KG, z siedzibą w Karlsruhe (Niemcy), reprezentowana przez adwokatów O. Bludovsky'ego oraz C. Mellein,

strona skarżąca,

przeciwko

Urzędowi Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (OHIM), reprezentowanemu początkowo przez M.J. Novaisa Gonçalvesa, a następnie przez G. Schneidera, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

w której drugą stroną w postępowaniu przed Izbą Odwoławczą OHIM była

* Język postępowania: angielski.

Distribuciones Mylar, SA, z siedzibą w Gelves (Hiszpania),

mającej za przedmiot skargę na decyzję Pierwszej Izby Odwoławczej OHIM z dnia 30 października 2008 r. (sprawa R 228/2008-1), dotyczącą postępowania w sprawie sprzeciwu pomiędzy Distribuciones Mylar, SA a dm-drogerie markt GmbH & Co. KG,

SĄD (pierwsza izba),

w składzie: J. Azizi, prezes, E. Cremona i S. Frimodt Nielsen (sprawozdawca), sędziowie,

sekretarz: E. Coulon,

po zapoznaniu się ze skargą złożoną w sekretariacie Sądu w dniu 23 stycznia 2009 r.,

po zapoznaniu się z odpowiedzią na skargę złożoną w sekretariacie Sądu w dniu 19 maja 2009 r.,

uwzględniając postanowienie z dnia 1 lipca 2009 r. o niewydaniu zgody na złożenie dupliki,

uwzględniając pytania skierowane do stron na piśmie przez Sąd,

po zapoznaniu się z uwagami stron złożonymi w sekretariacie Sądu w dniu 15 kwietnia 2011 r.,

uwzględniając, że w terminie miesiąca od dnia powiadomienia stron o zakończeniu procedury pisemnej nie wpłynął żaden wniosek o wyznaczenie rozprawy, i postanowiwszy, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy i w zastosowaniu art. 135a regulaminu postępowania przed Sądem, orzec w przedmiocie skargi bez przeprowadzenia części ustnej postępowania,

wydaje następujący

Wyrok

Ramy prawne

1 Rozporządzenie Rady (WE) nr 40/94 z dnia 20 grudnia 1993 r. w sprawie wspólnotowego znaku towarowego (Dz.U. 1994, L 11, s. 1), ze zmianami [zastąpione rozporządzeniem Rady (WE) nr 207/2009 z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie wspólnotowego znaku towarowego (Dz.U. L 78, s. 1)] przewiduje w motywach jedenastym i dwunastym (obecnie motywy 12 i 13 rozporządzenia nr 207/2009), co następuje:

„w celu wykonania prawa o znakach towarowych ustanowionego w niniejszym rozporządzeniu w odniesieniu do każdego znaku towarowego konieczne są środki administracyjne na poziomie wspólnotowym; dlatego niezbędne jest, zachowując obecną

strukturę instytucjonalną Wspólnoty oraz równowagę sił, utworzenie Urzędu Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) niezależnego w sprawach technicznych i posiadającego autonomię prawną, administracyjną i finansową; w tym celu jest konieczne i właściwe, aby nadać mu formę organu wspólnotowego, posiadającego osobowość prawną i wykonującego uprawnienia wykonawcze powierzone mu niniejszym rozporządzeniem i funkcjonującego w ramach prawa wspólnotowego, nie naruszając kompetencji instytucji wspólnotowych;

konieczne jest zapewnienie stronom, których dotyczą decyzje Urzędu, ochrony prawnej w sposób odpowiadający szczególnemu charakterowi prawa o znakach towarowych; w tym celu przewiduje się ustanowienie przepisów umożliwiających odwoływanie się od decyzji ekspertów oraz różnych wydziałów Urzędu; jeżeli organ administracyjny, którego decyzja jest zaskarżona, nie zmienia decyzji, istnieje możliwość odwołania się [przekazuje on sprawę] do izby odwoławczej Urzędu, która rozstrzyga w tej sprawie; orzeczenia izb odwoławczych są z kolei zaskarżalne do Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, który ma właściwość w zakresie unieważniania lub zmiany zaskarżonej decyzji".

2 Artykuł 60a rozporządzenia nr 40/94 (obecnie art. 62 rozporządzenia nr 207/2009) w brzmieniu wynikającym z rozporządzenia Rady (WE) nr 422/2004 z dnia 19 lutego 2004 r. zmieniającego rozporządzenie nr 40/94 (Dz.U. L 70, s. 1) ustanawia tryb odwoławczy, o którym mowa w motywie dwunastym rozporządzenia nr 40/94, zgodnie z którym „jeżeli organ administracyjny, którego decyzja jest zaskarżona, nie zmienia decyzji, istnieje możliwość odwołania się [przekazuje on sprawę] do izby odwoławczej Urzędu, która rozstrzyga sprawę". Artykuł 60a rozporządzenia nr 40/94 stanowi:

„1. Jeżeli strona, która wniosła odwołanie, napotyka na sprzeciw drugiej strony, a organ, którego decyzja została zaskarżona, uzna odwołanie za dopuszczalne i uzasadnione, zmienia swoją decyzję.

2. Odwołanie może zostać uwzględnione tylko wówczas, gdy organ, którego decyzja została zaskarżona, zawiadomi drugą stronę postępowania o zamiarze jego uwzględnienia i jeśli ta strona zaakceptuje taką zmianę w terminie dwóch miesięcy od daty otrzymania zawiadomienia.

3. Jeżeli w ciągu dwóch miesięcy od daty otrzymania zawiadomienia strona postępowania, o którym mowa w ust. 2, nie wyraża zgody na zmianę zaskarżonej decyzji i składa oświadczenie mające takie znaczenie lub nie składa jakiegokolwiek oświadczenia w wyznaczonym okresie, odwołanie podlega niezwłocznemu przekazaniu do izby odwoławczej bez opinii co do istoty sprawy.

4. Jeżeli organ, którego decyzja jest zaskarżona, nie uzna odwołania za dopuszczalne i należycie uzasadnione w ciągu jednego miesiąca od otrzymania uzasadnienia, wówczas zamiast podejmowania środków przewidzianych w ust. 2 i 3, przekazuje niezwłocznie odwołanie do izby odwoławczej bez opinii na temat istoty sprawy".

3 Artykuł 77a rozporządzenia nr 40/94 (obecnie art. 80 rozporządzenia nr 207/2009), także dodany przez rozporządzenie nr 422/2004, stanowi:

„1. W przypadku gdy Urząd dokonał wpisu do rejestru lub podjął decyzję dotkniętą oczywistym błędem proceduralnym zawinionym przez Urząd, wówczas unieważnia wpis lub uchyla tę decyzję. Jeżeli jest tylko jedna strona postępowania, której praw dotyczy wpis do rejestru lub czynność, wówczas unieważnienie względnie uchylenie decyzji będą dokonane nawet wówczas, gdy błąd ten nie był oczywisty dla strony.

2. Unieważnienie lub uchylenie decyzji określone w ust. 1 zostanie dokonane przez organ, który dokonał wpisu lub podjął decyzję, z urzędu lub na wniosek jednej ze stron postępowania. Unieważnienie lub uchylenie decyzji powinno zostać dokonane w ciągu sześciu miesięcy od daty dokonania wpisu do rejestru lub podjęcia decyzji, po wysłuchaniu stron postępowania i ewentualnego właściciela wspólnotowego znaku towarowego, który został ujawniony w rejestrze.

3. Powyższy przepis nie narusza praw stron do skorzystania ze środków odwoławczych przewidzianych w art. 57 i 63 i nie wyklucza możliwości wystąpienia, zgodnie z procedurami i wymogami określonymi w rozporządzeniu wykonawczym przewidzianym w art. 157 ust. 1, z wnioskiem o sprostowanie oczywistych błędów językowych lub pisarskich zawartych w decyzjach Urzędu lub błędów popełnionych przez Urząd w trakcie w rejestracji znaku towarowego lub publikacji tej rejestracji".

4 Zasada 53 rozporządzenia Komisji (WE) nr 2868/95 z dnia 13 grudnia 1995 r. wykonującego rozporządzenie Rady nr 40/94 (Dz.U. L 303, s. 1), do którego czyni odniesienie art. 77a ust. 3 rozporządzenia nr 40/94 (obecnie art. 80 ust. 3 rozporządzenia nr 207/2009), stanowi:

„W decyzjach Urzędu można poprawić [sprostować] tylko błędy językowe, błędy maszynowe oraz oczywiste pomyłki. Są one poprawiane [Sprostowania dokonuje się] z urzędu lub na wniosek jednej z zainteresowanych stron przez instancję, która wydała decyzję".

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

5 W dniu 13 sierpnia 2004 r. skarżąca, dm-drogerie markt GmbH & Co. KG, dokonała w Urzędzie Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (OHIM) zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego na podstawie rozporządzenia nr 40/94.

6 Znakiem towarowym, którego dotyczyło zgłoszenie, jest oznaczenie słowne dm.

7 Towary, dla których wystąpiono o rejestrację, należą w szczególności do klas 9 i 16 w rozumieniu Porozumienia nicejskiego dotyczącego międzynarodowej klasyfikacji towarów i usług dla celów rejestracji znaków z dnia 15 czerwca 1957 r., ze zmianami, i odpowiadają dla każdej z tych klas następującemu opisowi:

— klasa 9: „Baterie, okulary, naświetlone klisze, aparaty fotograficzne, kasety audio i wideo, pamięci do kamer cyfrowych i urządzeń przetwarzania danych, aparatura pomiarowa, termometry, zabezpieczenia gniazd wtykowych, elektryczne nośniki zapisu, kamery, nagrywarki płyt CD, urządzenia do zapisu, przesyłania i odtwarzania dźwięku i obrazu, drukarki do komputerów";

— klasa 16: „Papier, karton; artykuły piśmiennicze, chusteczki papierowe lub celulozowe, pieluchy papierowe lub celulozowe, kleje do papieru i artykułów piśmienniczych lub dla gospodarstwa domowego, narożniki do zdjęć, albumy fotograficzne, folie z tworzywa sztucznego do celów opakowaniowych, worki na śmieci z papieru lub tworzywa sztucznego, torby do pakowania, osłony, torby z papieru lub tworzywa sztucznego, folie metalowe do pakowania, ręczniki papierowe".

8 Zgłoszenie wspólnotowego znaku towarowego zostało opublikowane w *Biuletynie Wspólnotowych Znaków Towarowych* nr 19/2005 z dnia 9 maja 2005 r.

9 W dniu 26 lipca 2005 r. Distribuciones Mylar, SA wniosła na podstawie art. 42 rozporządzenia nr 40/94 (obecnie art. 41 rozporządzenia nr 207/2009) sprzeciw wobec rejestracji zgłoszonego znaku towarowego.

10 Podstawą sprzeciwu był zarejestrowany w Hiszpanii wcześniejszy graficzny znak towarowy nr 2561742, zgłoszony w dniu 13 października 2003 r. i zarejestrowany w dniu 19 sierpnia 2004 r., przedstawiony poniżej:

11 Sprzeciw został uzasadniony wszystkimi towarami i usługami, dla których wcześniejszy znak towarowy został zarejestrowany, a które należały do klas 9 i 39 i odpowiadały następującemu opisowi:

— klasa 9: „Kasy rejestrujące, maszyny liczące, materiały do przetwarzania danych i komputery”;

— klasa 39: „Transport, pakowanie, składowanie i dystrybucja składników komputerów, towarów drukowanych i artykułów papierniczych”.

12 W uzasadnieniu sprzeciwu powołano się na podstawę odmowy rejestracji określoną w art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 40/94 [obecnie art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009].

13 Skarżąca nie przedstawiła uwag przed Wydziałem Sprzeciwów.

14 W decyzji z dnia 16 maja 2007 r., doręczonej skarżącej w tym samym dniu, Wydział Sprzeciwów uwzględnił sprzeciw w odniesieniu do towarów należących do klasy 9 wymienionych w pkt 7 powyżej, z wyjątkiem okularów i termometrów. Natomiast sprzeciw został oddalony w odniesieniu do okularów i termometrów należących do klasy 9 oraz wszystkich towarów należących do klasy 16.

15 W odniesieniu do naświetlonych klisz oraz kaset audio i wideo Wydział Sprzeciwów wskazał, co następuje (s. 4, akapity pierwszy i trzeci):

„[…] Ten stopień podobieństwa stwierdza się także w odniesieniu do kaset audio i wideo w zakresie, w jakim obejmują one kasety cyfrowe i mogą być używane w cyfrowych kamerach wideo. Ponadto pewne urządzenia umożliwiają przekształcenie kaset analogowych w cyfrowe płyty DVD.

[…]

Jednakże wyżej wspomniane zgodności nie wystarczają do stwierdzenia podobieństwa między naświetlonymi kliszami oraz kasetami audio i wideo z jednej strony a jakimikolwiek towarami wnoszącej sprzeciw z drugiej strony. Przy uwzględnieniu tego wszystkiego towary takie jak naświetlone klisze, które używane są z urządzeniami

będącymi tradycyjną alternatywą dla kamer cyfrowych, lub urządzenia takie jak kasety audio i wideo, które są tradycyjnymi [sic!]".

16 Następnie Wydział Sprzeciwów stwierdził, że istnieje prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd w przypadku zgłoszonego znaku towarowego i znaku towarowego wnoszącej sprzeciw w odniesieniu do wszystkich towarów, które mogą zostać uznane za podobne, w tym uznawanych za wykazujące dalekie podobieństwo. W rezultacie odmówiono rejestracji zgłoszonego znaku towarowego dla tych towarów, w tym naświetlonych klisz oraz kaset audio i wideo.

17 Pismem z dnia 8 czerwca 2007 r. Wydział Sprzeciwów powiadomił strony, że na podstawie art. 77a rozporządzenia nr 40/94 rozważa uchylenie decyzji z dnia 16 maja 2007 r. z powodu oczywistego błędu proceduralnego, polegającego na braku wyczerpującego porównania wykazów towarów i usług. Strony wezwano do przedstawienia swoich uwag co do stosowności tego uchylenia w terminie dwóch miesięcy.

18 Skarżąca przedstawiła uwagi w piśmie z dnia 23 lipca 2007 r., doręczonym do OHIM w dniu 24 lipca 2007 r. W piśmie tym podniosła, że wnosząca sprzeciw nie wykazała w wystarczający sposób istnienia swojego wcześniejszego prawa i że towary objęte rozpatrywanymi znakami towarowymi nie są podobne. Ponadto wskazała, co następuje:

„Skarżąca cieszy się z wyrażonego przez Wydział Sprzeciwów zamiaru uchylenia decyzji z dnia 16 maja 2007 r., gdyż dzięki temu można by ewentualnie uniknąć odwołania, które miała zamiar wnieść od tej decyzji".

19 W dniu 26 listopada 2007 r. członek Wydziału Sprzeciwów skierował do stron pismo, w którym zostało wskazane, co następuje:

„[OHIM] ostatecznie uznał, że jego decyzja z dnia 16 maja 2007 r. nie zawiera żadnego oczywistego błędu proceduralnego. Z tego względu art. 77a nie może mieć zastosowania w niniejszym przypadku. Jednakże decyzja ta zawiera na stronie 4 oczywisty błąd, który [OHIM] sprostował zgodnie z zasadą 53 [rozporządzenia nr 2868/95]. Dokonane sprostowanie nie zmienia wyniku decyzji".

20 Do pisma tego dołączona była zmieniona wersja decyzji z dnia 16 maja 2007 r. (zwana dalej „zmienioną wersją decyzji z dnia 16 maja 2007 r."). Ta nowa wersja decyzji opatrzona była tą samą datą co decyzja pierwotna i zawierała tę samą sentencję. W nowej wersji akapit trzeci na stronie 4 wersji pierwotnej (zob. pkt 15 powyżej) został zastąpiony następującym akapitem:

„Materiały do przetwarzania danych wnoszącej sprzeciw obejmują obszerną kategorię towarów, w skład której wchodzą w szczególności urządzenia mogące odczytywać z naświetlonych klisz zawarte w nich informacje o obrazie i przekształcać je w cyfrowe informacje optyczne lub elektryczne (i na odwrót). Urządzenia te mogą być sprzedawane w sklepach specjalizujących się w fotografii zarówno profesjonalistom, jak i amatorom. Uwzględniając to, [OHIM] uważa, że istnieje daleki stopień podobieństwa między naświetlonymi kliszami a materiałami do przetwarzania danych".

21 Pismem z dnia 26 listopada 2007 r. wnosząca sprzeciw zwróciła się o udzielenie stronom postępowania w sprawie sprzeciwu terminu do wniesienia odwołania od sprostowanej decyzji.

22 W dniu 19 grudnia 2007 r. członek Wydziału Sprzeciwów napisał do stron w sposób następujący:

„Proszę zauważyć, że [OHIM] uznaje, że [zmieniona wersja decyzji z dnia 16 maja 2007 r.] stanowi decyzję, od której przysługuje odwołanie, i z tego względu zgodnie z art. 58 rozporządzenia nr 40/94 każda strona w postępowaniu, dla której decyzja ma niekorzystny skutek, może wnieść odwołanie. Na mocy art. 59 rozporządzenia nr 40/94 odwołanie wnosi się na piśmie do [OHIM] w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia decyzji, której odwołanie dotyczy (czyli od dnia 26 listopada 2007 r.), a pisemne stanowisko przedstawiające podstawy odwołania wnosi się w terminie czterech miesięcy od tej samej daty. Odwołanie uważa się za wniesione z chwilą uiszczenia opłaty w wysokości 800 EUR".

23 W dniu 24 stycznia 2008 r. na podstawie art. 57–62 rozporządzenia nr 40/94 (obecnie art. 58–64 rozporządzenia nr 207/2009) skarżąca wniosła odwołanie do OHIM, mające na celu, po pierwsze, uchylenie „zmienionej wersji decyzji [Wydziału Sprzeciwów] z dnia 16 maja 2007 r.", a po drugie, oddalenie sprzeciwu w całości.

24 Skarżąca przedstawiła uzasadnienie skargi w piśmie wniesionym w dniu 17 marca 2008 r. Skarżąca w szczególności przywołała następujące zarzuty. Po pierwsze, zmiany dokonane w pierwotnej decyzji nie obejmują sprostowania oczywistych błędów. Zmiany te polegały bowiem na zastąpieniu wewnętrznie sprzecznego i częściowo niezrozumiałego uzasadnienia nowymi argumentami. Po drugie, towary, których dotyczą kolidujące ze sobą znaki towarowe, nie są podobne. Po trzecie, wnosząca sprzeciw nie wykazała, że jest właścicielem znaku towarowego, na którym sprzeciw się opiera.

25 Wnosząca sprzeciw nie przedstawiła uwag w przedmiocie odwołania.

26 Decyzją z dnia 30 października 2008 r. (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją"), doręczoną skarżącej w dniu 14 listopada 2008 r., Pierwsza Izba Odwoławcza OHIM odrzuciła odwołanie jako niedopuszczalne.

27 W pierwszej kolejności uznała, że od decyzji Wydziału Sprzeciwów w brzmieniu doręczonym w dniu 16 maja 2007 r. nie wniesiono odwołania w terminie przewidzianym w art. 59 rozporządzenia nr 40/94 (obecnie art. 60 rozporządzenia nr 207/2009) i że ze względu na tę okoliczność stała się ona ostateczna.

28 Pismo Wydziału Sprzeciwów z dnia 8 czerwca 2007 r. wzywające strony do przedstawienia uwag w przedmiocie uchylenia wspomnianej decyzji nie skutkowało zdaniem Izby Odwoławczej zawieszeniem biegu terminu do wniesienia odwołania.

29 W opinii Izby Odwoławczej odpowiedź skarżącej na to pismo nie może być uznana za odwołanie od tej decyzji. W każdym wypadku odpowiedź ta, która dotarła do OHIM w dniu 24 lipca 2007 r., została złożona po upływie dwumiesięcznego terminu na wniesienie odwołania biegnącego od doręczenia decyzji.

30 Izba Odwoławcza uznała również, że trudności ze zrozumieniem, które powodowała pierwotna wersja decyzji, nie uniemożliwiały skarżącej wniesienia odwołania, ale wprost przeciwnie, powinny były ją do tego skłonić.

31 Odwołanie skarżącej od decyzji z dnia 16 maja 2007 r. w wersji pierwotnej, złożone w dniu 24 stycznia 2008 r., było zatem zdaniem Izby Odwoławczej wniesione po terminie i należało je odrzucić jako niedopuszczalne.

32 W drugiej kolejności Izba Odwoławcza przyznała, że sprostowanie decyzji z dnia 16 maja 2007 r. było aktem, który mógł wpłynąć na interesy skarżącej, zmieniając w istotny sposób jej sytuację prawną.

33 Jednakże sprostowanie rozpatrywane w niniejszym przypadku nie skutkowało zdaniem Izby Odwoławczej naruszeniem interesów stron w rozumieniu art. 58 rozporządzenia nr 40/94 (obecnie art. 59 rozporządzenia nr 207/2009). Zmieniona wersja decyzji z dnia 16 maja 2007 r. zawierała tę samą sentencję co wersja pierwotna. Zatem rozpatrywane sprostowanie, ograniczające się do uzasadnienia sentencji pierwotnej decyzji, nie miało niekorzystnego skutku dla skarżącej. W rezultacie zmieniona wersja decyzji z dnia 16 maja 2007 r. nie jest aktem, od którego przysługuje odwołanie.

34 Ponadto, postanawiając dokonać sprostowania istotnych błędów, przewidzianego przez zasadę 53 rozporządzenia nr 2868/95, a nie uchylenia przewidzianego w art. 77a rozporządzenia nr 40/94 bądź zmiany przewidzianej w art. 60a tegoż rozporządzenia, Wydział Sprzeciwów nie zastąpił pierwotnej decyzji nową decyzją.

35 W rezultacie skarga została odrzucona jako niedopuszczalna również w zakresie, w jakim była skierowana przeciwko zmienionej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r.

Żądania stron

36 Skarżąca wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

— tytułem głównym – oddalenie sprzeciwu w całości; posiłkowo – przekazanie sprawy do OHIM;

— obciążenie wnoszącej sprzeciw kosztami postępowania.

37 OHIM wnosi do Sądu o:

— oddalenie skargi;

— obciążenie strony skarżącej kosztami postępowania.

Co do prawa

38 W swojej skardze skarżąca utrzymuje, że Izba Odwoławcza niesłusznie odrzuciła jej odwołanie jako niedopuszczalne, i wnosi w ramach pierwszego żądania o uchylenie zaskarżonej decyzji. Ponadto skarżąca wnosi do Sądu o oddalenie w całości sprzeciwu lub, posiłkowo, o przekazanie sprawy do OHIM.

W przedmiocie żądań dotyczących uchylenia zaskarżonej decyzji

Argumenty stron

39 Skarżąca utrzymuje, że Izba Odwoławcza niesłusznie uznała jej odwołanie za niedopuszczalne.

40 Po pierwsze, przedstawione przez nią w dniu 23 lipca 2007 r. uwagi w odpowiedzi na pismo z dnia 8 czerwca 2007 r., którym Wydział Sprzeciwów powiadomił strony o swoim zamiarze uchylenia decyzji z dnia 16 maja 2007 r., skutkowały w opinii skarżącej zawieszeniem biegu terminu do wniesienia odwołania od tej decyzji.

41 Zdaniem skarżącej byłoby bowiem nielogiczne i niesprawiedliwe w stosunku do każdej strony poszkodowanej decyzją, gdyby strona ta musiała wnieść odwołanie od tej decyzji, gdy decyzja ta jednocześnie jest przedmiotem postępowania w sprawie uchylenia. Przeciwne założenie skutkowałoby współwystępowaniem dwóch odrębnych postępowań – prowadzonych przez dwa odrębne organy OHIM – które mogłyby zakończyć się różnymi wynikami. Ponadto uchylenie decyzji w odpowiednim przypadku skutkowałoby pozbawieniem skargi użyteczności.

42 Należy zatem uznać, że wszczęcie postępowania w sprawie uchylenia decyzji następujące w terminie do wniesienia odwołania od tej decyzji skutkuje zawieszeniem biegu wspomnianego terminu.

43 Po drugie, w razie gdyby wszczęcie postępowania w sprawie zmiany nie skutkowało w niniejszym przypadku zawieszeniem biegu terminu do wniesienia skargi, zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań wymagałaby, by strony zostały o tym uprzedzone i by zostały powiadomione o potrzebie złożenia odrębnego odwołania przed izbą odwoławczą.

44 Po trzecie, Izba Odwoławcza nie miała zdaniem skarżącej podstaw do twierdzenia, że doręczenie zmienionej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r. nie było w niniejszym przypadku aktem, od którego przysługuje odwołanie, ze względu na to, że decyzja ta nie doprowadziła do wyniku różniącego się od tego, który został odzwierciedlony w pierwotnej wersji tej decyzji. W niniejszym przypadku należy wziąć pod uwagę okoliczność, że zmieniona wersja decyzji z dnia 16 maja 2007 r. zastępuje nowym uzasadnieniem sprzeczne i częściowe niezrozumiałe uzasadnienie widniejące w wersji pierwotnej. Tymczasem, z jednej strony, jest niemożliwe wniesienie odwołania od decyzji dotkniętej brakiem uzasadnienia; z drugiej strony części decyzji, których dotyczy zmiana, powinny móc być przedmiotem odwołania. OHIM podziela zresztą zdaniem skarżącej jej stanowisko, jak wynika to zarówno z widniejącego w zmienionej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r. wskazania terminu do wniesienia odwołania, jak i z brzmienia pisma z dnia 19 grudnia 2007 r. (zob. pkt 22 powyżej).

45 Po czwarte, zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań zdaniem skarżącej wymaga w niniejszym przypadku uznania przez Izbę Odwoławczą odwołania za dopuszczalne. OHIM wskazał bowiem dwukrotnie (zob. pkt 44 powyżej) jasno i wyraźnie, że zmieniona wersja decyzji z dnia 16 maja 2007 r. jest aktem, od którego przysługuje odwołanie. OHIM był zatem zobowiązany zastosować się do własnych wskazań.

46 OHIM, mimo że uznaje, iż Izba Odwoławcza słusznie odrzuciła odwołanie jako niedopuszczalne, na początku przypomina uchybienia, których dopuścił się w niniejszym przypadku Wydział Sprzeciwów.

47 Po pierwsze, uzasadnienie decyzji z dnia 16 maja 2007 r. wykazuje braki, co obejmuje w szczególności wewnętrznie sprzeczne rozumowanie i niedokończone zdanie.

48 Po drugie, Wydział Sprzeciwów wszczął postępowanie w sprawie uchylenia przewidziane w art. 77a rozporządzenia nr 40/94, podczas gdy nie został popełniony żaden oczywisty błąd proceduralny.

49 Po trzecie, Wydział Sprzeciwów zastosował zasadę 53 rozporządzenia nr 2868/95, która umożliwia sprostowanie istotnych błędów, podczas gdy zmiany dokonane w pierwotnej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r. nie obejmują sprostowania oczywistych błędów, takich jak błędy językowe, błędy pisarskie lub inne rodzaje błędów, których sprostowanie narzuca się w sposób oczywisty w tym znaczeniu, że nie można byłoby brać pod uwagę żadnego innego tekstu oprócz tego, który wynika ze sprostowania. Jak słusznie wskazała Izba Odwoławcza, Wydział Sprzeciwów w piśmie z dnia 26 listopada 2007 r. naruszył zdaniem OHIM obowiązek uzasadnienia, który na nim spoczywa na podstawie art. 73 rozporządzenia nr 40/94 (obecnie art. 75 rozporządzenia nr 207/2009), poprzez brak uściślenia, na czym polegają istotne błędy, których sprostowanie okazało się konieczne.

50 Po czwarte, jak również podniosła Izba Odwoławcza, pismo z dnia 26 listopada 2007 r. zostało podpisane wyłącznie przez jednego członka tego wydziału, z naruszeniem zasady 100 rozporządzenia nr 2868/95.

51 Jednakże Izba Odwoławcza słusznie odrzuciła odwołanie wniesione przez skarżącą od zmienionej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r. jako niedopuszczalne, gdyż doręczenie skarżącej pisma z dnia 8 czerwca 2007 r. wzywającego strony do przedstawienia

uwag w przedmiocie ewentualnego uchylenia decyzji z dnia 16 maja 2007 r. nie skutkowało zawieszeniem biegu terminu do wniesienia odwołania od tej decyzji, skarżąca nie ma podstaw, by powoływać się w niniejszym przypadku na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań, a zmieniona wersja decyzja z dnia 16 maja 2007 r. nie ma wpływu na sytuację prawną skarżącej i nie stanowi z tego względu aktu, od którego przysługuje odwołanie.

52 W pierwszej kolejności OHIM podnosi, że z art. 77a ust. 3 rozporządzenia nr 40/94 wynika, iż wszczęcie postępowania w sprawie uchylenia przewidzianego w tym artykule nie skutkuje zawieszeniem biegu terminu do wniesienia odwołania od decyzji na podstawie art. 59 tegoż rozporządzenia.

53 Ponadto OHIM nie był obowiązany uprzedzić strony o braku zawieszenia biegu terminu do wniesienia odwołania w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie uchylenia.

54 Tymczasem skarżąca nie wniosła odwołania od decyzji z dnia 16 maja 2007 r. w terminie dwóch miesięcy po jej doręczeniu. Odwołanie wniesione przez skarżącą przed Izbą Odwoławczą zmierzało zatem do tego, by Izba ta ponownie rozważyła decyzję, która stała się ostateczna, czego nie mogła uczynić.

55 W drugiej kolejności, skarżąca nie ma zdaniem OHIM podstaw do tego, by w niniejszym przypadku powoływać się na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań.

56 Po pierwsze, skarżąca została uprzedzona w trakcie doręczenia decyzji z dnia 16 maja 2007 r., które nastąpiło w tym samym dniu, że przysługuje jej dwumiesięczny termin na wniesienie odwołania od tej decyzji.

57 Po drugie, wszczęcie postępowania w sprawie uchylenia nie doprowadziłoby nieuchronnie do zakładanego uchylenia. W okolicznościach niniejszego przypadku skarżąca miała tym więcej powodów, by wątpić w możliwość uchylenia decyzji z dnia 16 maja 2007 r., że uchybienia dotyczące tej decyzji nie polegały na oczywistych błędach proceduralnych. Nie mogła zatem zdaniem OHIM w sposób uzasadniony oczekiwać uchylenia rozpatrywanej decyzji z takim stopniem pewności, że umożliwiałoby to jej rezygnację z całym poczuciem bezpieczeństwa z wniesienia odwołania od częściowego odrzucenia jej zgłoszenia.

58 W trzeciej kolejności, sprostowanie, którego Wydział Sprzeciwów dokonał w niniejszym przypadku, nie ma zdaniem OHIM wpływu na sytuację prawną skarżącej, gdyż zakres odrzucenia zgłoszenia dokonanego przez skarżącą pozostaje niezmieniony.

59 Z tych względów według OHIM Izba Odwoławcza była obowiązana, tak jak to uczyniła, odrzucić odwołanie skarżącej jako niedopuszczalne.

60 W rezultacie OHIM jest zdania, że Izba Odwoławcza nie naruszyła prawa i że skarga powinna zostać oddalona. Jednakże nie sprzeciwia się temu, by Sąd, biorąc pod uwagę popełnione przez Wydział Sprzeciwów błędy proceduralne, orzekł na zasadzie słuszności.

Ocena Sądu

— W przedmiocie możliwości wniesienia odwołania skierowanego przeciwko zmienionej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r.

61 Z przepisów art. 57 w związku z art. 58 rozporządzenia nr 40/94 wynika, że odwołanie do izb odwoławczych OHIM od decyzji wydziałów sprzeciwów, które kończą postępowanie w sprawie sprzeciwu, przysługuje stronom, których roszczenia nie zostały uwzględnione w tych decyzjach.

62 W odwołaniu, które skarżąca wniosła przed Izbę Odwoławczą, zwróciła się ona o uchylenie „zmienionej wersji decyzji [Wydziału Sprzeciwów] z dnia 16 maja 2007 r." oraz o oddalenie sprzeciwu w całości.

63 Ze względu na odrzucenie tego odwołania jako niedopuszczalnego w zaskarżonej decyzji skarżąca wnosi do Sądu o stwierdzenie nieważności tej decyzji.

64 Aby uzyskać wniosek, do którego Izba Odwoławcza doszła w zaskarżonej decyzji, uznała ona w istocie, że po pierwsze, ze względu na niewniesienie skargi w terminie biegnącym od doręczenia pierwotnej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r. nie jest dopuszczalne, by skarżąca mogła zakwestionować tę decyzję, a po drugie, ponieważ

sprostowanie, którego dokonał Wydział Sprzeciwów, nie zmieniło zakresu praw do rejestracji znaku towarowego zgłoszonego przez skarżącą, zmieniona wersja decyzji z dnia 16 maja 2007 r. nie stanowi aktu, od którego przysługuje odwołanie.

65 W uzasadnieniu skargi skarżąca kwestionuje te dwa osądy.

66 Należy zatem przede wszystkim zbadać, czy zmieniona wersja decyzji z dnia 16 maja 2007 r. stanowi akt, od którego przysługuje odwołanie do izby odwoławczej. W rezultacie koniecznie jest na wstępie określenie zakresu zmian, które Wydział Sprzeciwów wniósł do pierwotnej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r.

67 Pierwotna wersja decyzji z dnia 16 maja 2007 r. zawierała na stronie 4 akapit, który brzmiał w sposób następujący:

„[…] Ten stopień podobieństwa stwierdza się także w odniesieniu do kaset audio i wideo w zakresie, w jakim obejmują one kasety cyfrowe i mogą być używane w cyfrowych kamerach wideo. Ponadto pewne urządzenia umożliwiają przekształcenie kaset analogowych w cyfrowe płyty DVD".

68 Na tejże stronie jednak widniał także następujący akapit, odtworzony tutaj w całości:

„Jednakże wyżej wspomniane zgodności nie wystarczają do stwierdzenia podobieństwa między naświetlonymi kliszami oraz kasetami audio i wideo z jednej strony a jakimikolwiek towarami wnoszącej sprzeciw z drugiej strony. Przy uwzględnieniu tego wszystkiego towary takie jak naświetlone klisze, które używane są z urządzeniami

będącymi tradycyjną alternatywą dla kamer cyfrowych, lub urządzenia takie jak kasety audio i wideo, które są tradycyjnymi [sic!]".

69 W pierwotnym brzmieniu decyzja z dnia 16 maja 2007 r. zawierała zatem wewnętrznie sprzeczną ocenę w odniesieniu do tego, czy kasety audio i wideo oraz towary, których dotyczy znak towarowy wnoszącej sprzeciw, są podobne. Ponadto Wydział Sprzeciwów uznał, że naświetlone klisze i towary, dla których znak towarowy wnoszącej sprzeciw został zarejestrowany, nie są podobne. Jednakże sprzeciw został uwzględniony i w rezultacie zgłoszenie dokonane przez skarżącą zostało odrzucone zarówno w odniesieniu do kaset audio i wideo, jak i naświetlonych klisz.

70 Sprostowanie decyzji z dnia 16 maja 2007 r., której dokonał Wydział Sprzeciwów, polegało na zastąpieniu akapitu odtworzonego w pkt 68 powyżej następującym akapitem:

„Materiały do przetwarzania danych wnoszącej sprzeciw obejmują obszerną kategorię towarów, które obejmują w szczególności urządzenia mogące odczytywać z naświetlonych klisz zawarte w nich informacje o obrazie i przekształcać je w cyfrowe informacje optyczne lub elektryczne (i na odwrót). Urządzenia te mogą być sprzedawane w sklepach specjalizujących się w fotografii zarówno profesjonalistom, jak i amatorom. Uwzględniając to, [OHIM] uważa, że istnieje daleki stopień podobieństwa między naświetlonymi kliszami i materiałami do przetwarzania danych".

71 Sprostowanie to usunęło zatem pierwotną wewnętrzną sprzeczność dotyczącą kaset audio i wideo i stanęło w sprzeczności z pierwotną oceną, zgodnie z którą nie istniało podobieństwo między naświetlonymi kliszami a towarami objętymi znakiem towarowym wnoszącej sprzeciw. Natomiast sentencja nie została zmieniona.

72 Należy przypomnieć, że po tym jak Wydział Sprzeciwów najpierw rozważał uchylenie decyzji z dnia 16 maja 2007 r., przyznał on następnie, że nie zostały spełnione przesłanki określone w art. 77a rozporządzenia nr 40/94. W piśmie z dnia 26 listopada 2007 r. towarzyszącym powiadomieniu o zmienionej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r. (zob. pkt 21 powyżej) jeden z członków Wydziału Sprzeciwów wskazał, że pierwotna wersja tej decyzji zawierała oczywisty błąd, który powinien był zostać sprostowany zgodnie z zasadą 53 rozporządzenia nr 2868/95.

73 Zgodnie z tym przepisem w decyzjach OHIM można sprostować tylko błędy językowe, błędy maszynowe oraz oczywiste pomyłki, a sprostowania dokonuje się z urzędu lub na wniosek jednej z zainteresowanych stron przez instancję, która wydała decyzję. Z brzmienia tego przepisu wynika, że sprostowania dokonywane na jego podstawie mogą obejmować tylko prostowanie błędów ortograficznych lub gramatycznych, błędów maszynowych – takich jak na przykład błędy dotyczące nazw stron lub zapisu oznaczeń – lub błędów, które wykazują taki stopień oczywistości, że nie można byłoby brać pod uwagę żadnego innego tekstu oprócz tego, który wynika ze sprostowania.

74 Tymczasem zmiany, których dokonano w niniejszym przypadku (zob. pkt 67–71 powyżej), polegały nie tylko na uzupełnieniu niedokończonego zdania, którego sens był niezrozumiały, ale także na usunięciu wewnętrznej sprzeczności uzasadnienia w zakresie dotyczącym kaset audio i wideo oraz sprzeczności między uzasadnieniem a sentencją w zakresie dotyczącym zarówno tych towarów, jak i naświetlonych klisz.

75 Należy stwierdzić, że sprostowanie pierwotnej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r. dotyczyło samego sedna tej decyzji i nie chodzi tu o zwykłe sprostowanie istotnego błędu. W tym względzie należy zauważyć, że wewnętrzna sprzeczność w uzasadnieniu decyzji dotycząca kwestii tego, czy pewne towary, których dotyczy zgłoszony znak towarowy, i pewne towary, dla których został zarejestrowany znak towarowy wnoszącej sprzeciw, są czy nie są podobne, może zostać rozstrzygnięta równie dobrze w jedną, jak i drugą stronę. Podobnie sprzeczność między uzasadnieniem a sentencją decyzji wynikająca z tego, że pewne towary oznaczone zgłoszonym znakiem

towarowym i towary oznaczone znakiem towarowym wnoszącej sprzeciw nie są uznane za podobne, podczas gdy sprzeciw jest tak samo uwzględniony w odniesieniu do tych towarów, może zostać rozstrzygnięta równie dobrze stwierdzeniem pewnego stopnia podobieństwa miedzy rozpatrywanymi towarami, jak i oddalaniem sprzeciwu w odniesieniu do tych towarów.

76 Wynika z tego, że tekst, którym został zastąpiony pierwotny tekst decyzji z dnia 16 maja 2007 r., nie narzucał się w sposób oczywisty i że zmiana, której dokonano w niniejszym przypadku, nie może być uznana za sprostowanie jednego z rodzajów błędów określonych w zasadzie 53 rozporządzenia nr 2868/95.

77 Zmiana ta nie może być ponadto przyjęta na podstawie jednego z pozostałych przepisów, które umożliwiają wydziałom sprzeciwów ponowne rozpatrzenie wydanych przez nich i doręczonych decyzji.

78 Tak jak bowiem uznano w piśmie z dnia 26 listopada 2007 r. towarzyszącemu powiadomieniu o zmienionej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r., nie zostały spełnione przesłanki określone w art. 77a rozporządzenia nr 40/94, jako że w niniejszym przypadku nie został popełniony żaden oczywisty błąd proceduralny zawiniony przez OHIM. Wydział Sprzeciwów nie mógł zatem dokonać uchylenia decyzji z dnia 16 maja 2007 r. i wydania nowej decyzji.

79 Wydział Sprzeciwów nie mógł także w niniejszym przypadku skorzystać z uprawnienia do zmiany swoich własnych decyzji przewidzianego w art. 60a rozporządzenia nr 40/94, gdyż skorzystanie z tej możliwości uzależnione jest od wniesienia odwołania do Izby Odwoławczej, a bezsporne było, że w terminie przewidzianym w art. 59

rozporządzenia nr 40/94 skarżąca nie wniosła odwołania skierowanego przeciwko pierwotnej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r.

80 Tymczasem, jak uściślają motywy jedenasty i dwunasty rozporządzenia nr 40/94, prawodawca, przyjmując to rozporządzenie, zmierzał do określenia kompetencji OHIM i każdej instancji tego organu. I tak zwykły tryb kwestionowania decyzji wydanych przez wydziały sprzeciwów polega na skorzystaniu przez strony, których interesy zostały naruszone przez te decyzje, z możliwości wniesienia odwołań przewidzianych w tytule VII rozporządzenia nr 40/94 (obecnie tytuł VII rozporządzenia nr 207/2009). Ponadto rozporządzenie nr 40/94 przewiduje trzy przypadki, w których wydziały sprzeciwów mogą same ponownie rozpatrzyć wydane przez siebie decyzje, mianowicie przypadki omówione w pkt 72–79 powyżej. Przypadki te mają ograniczony charakter. Z ogólnej systematyki przepisów postępowania administracyjnego wprowadzonych przez rozporządzenie nr 40/94 wynika bowiem, że wydziały sprzeciwów wyczerpują w zasadzie swoje kompetencje, gdy wydają decyzję na podstawie art. 43 tego rozporządzenia (obecnie art. 42 rozporządzenia nr 207/2009) i że nie są one uprawnione do cofnięcia lub zmiany przyjętych decyzji poza przewidzianymi przez uregulowanie przypadkami.

81 Jednakże, jak zostało właśnie wspomniane, sprostowanie decyzji z dnia 16 maja 2007 r. nie obejmowało w oczywisty sposób sprostowania ewidentnego błędu i nie odpowiadało żadnemu z pozostałych przypadków przewidzianych przez rozporządzenie nr 40/94.

82 Zmiana wprowadzona do pierwotnej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r. została zatem przyjęta w oderwaniu od przypadków przewidzianych przez rozporządzenie nr 40/94, w których to przypadkach wydziały sprzeciwów mogą ponownie rozpatrzyć decyzje. Była ona zatem pozbawiona jakiejkolwiek podstawy prawnej, co do czego zresztą zgodzili się zarówno skarżąca w odwołaniu do Izby Odwoławczej, jak i Izba

Odwoławcza w zaskarżonej decyzji oraz OHIM w odpowiedzi na skargę złożonej w ramach niniejszego postępowania.

83 W tym względzie z utrwalonego orzecznictwa wynika, że akty instytucji, organów i organizmów Unii Europejskiej korzystają co do zasady z domniemania zgodności z prawem, a zatem wywołują skutki prawne, nawet w przypadku wadliwości, do czasu stwierdzenia ich nieważności lub cofnięcia. Jednakże w ramach wyjątku od tej zasady akty dotknięte wadą, której powaga jest tak oczywista, że nie może być tolerowana przez porządek prawny Unii, powinny nawet z urzędu być uznawane za niewywołujące żadnego skutku prawnego, tj. uznawane za prawnie nieistniejące. Wyjątek ten ma na celu zachowanie równowagi pomiędzy dwoma podstawowymi i niekiedy przeciwstawnymi wymogami, które musi spełniać porządek prawny: stabilnością obrotu prawnego i poszanowaniem zgodności z prawem. Ze względów pewności prawa i z uwagi na powagę skutków związanych ze stwierdzeniem nieistnienia aktu takie stwierdzenie musi być ograniczone do skrajnych przypadków (zob. podobnie wyroki Trybunału: z dnia 12 lipca 1957 r. w sprawach połączonych 7/56 i od 3/57 do 7/57 Algera i in. przeciwko Wspólnemu Zgromadzeniu, Rec. s. 81, 122; z dnia 12 maja 1977 r. w sprawie 31/76 Hebrant przeciwko Parlamentowi, Rec. s. 883, pkt 23; z dnia 26 lutego 1987 r. w sprawie 15/85 Consorzio Cooperative d'Abruzzo przeciwko Komisji, Rec. s. 1005, pkt 10, 11; z dnia 15 czerwca 1994 r. w sprawie C-137/92 P Komisja przeciwko BASF i in., Rec. s. I-2555, pkt 48–50).

84 I tak Trybunał uznał, że w braku szczególnych okoliczności, które mogłyby uzasadnić taką zwłokę, sprawozdanie z oceny ostatecznie przyjęte przez administrację ponad piętnaście miesięcy po upływie okresu, za które zostało sporządzone, jest pod względem prawnym nieistniejące (ww. w pkt 83 wyrok w sprawie Hebrant przeciwko Parlamentowi, pkt 22–26).

85 Ponadto Trybunał orzekł, że w ramach postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego należy do Trybunału sprawdzenie, czy przepis prawa wtórnego, którego naruszenie zarzuca się temu państwu, podlega kompetencjom przekazanym Wspólnotom i nie jest ze względu na tę okoliczność pozbawiony wszelkiej podstawy prawnej w porządku wspólnotowym, i to nawet gdy rozpatrywana decyzja nie była przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności w wyznaczonym terminie i stała się w rezultacie ostateczna (wyrok Trybunału z dnia 10 grudnia

1969 r. w sprawach połączonych 6/69 i 11/69 Komisja przeciwko Francji, Rec. s. 523, pkt 11–13).

86 Te precedensy wskazują, że uchybienia, które skłaniają sąd Unii do uznania aktu za prawnie nieistniejący, różnią się od przypadków niezgodności z prawem, których ustalenie skutkuje co do zasady stwierdzeniem nieważności aktów podlegających kontroli zgodności z prawem przewidzianej traktatem, nie ze względu na ich charakter, ale na ich powagę i oczywistość. Za prawnie nieistniejące powinny być bowiem uznane akty dotknięte uchybieniami, których powaga jest oczywista w stopniu mającym wpływ na ich istotne warunki (zob. podobnie ww. w pkt 83 wyrok w sprawie Komisja przeciwko BASF i in., pkt 51, 52).

87 W niniejszym przypadku, jak zostało stwierdzone w pkt 72–82 powyżej, zmieniona wersja decyzji z dnia 16 maja 2007 r. była dotknięta uchybieniami związanymi z istotnymi warunkami tego aktu, których powaga i oczywisty charakter nie mogły w całości ujść uwadze ani stron postępowania w sprawie sprzeciwu, ani Izby Odwoławczej.

88 Izba Odwoławcza wskazała bowiem, że członek Wydziału Sprzeciwów, który jako jedyny podpisał pismo zawiadamiające skarżącą o zmienionej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r., nie przedstawił uzasadnienia zastosowania w niniejszym przypadku przepisu umożliwiającego sprostowanie oczywistych błędów (pkt 11 zaskarżonej decyzji).

89 Tytułem uzupełnienia należy zauważyć, że sam OHIM poświęcił pkt 27–32 odpowiedzi na skargę na podkreślenie, również z urzędu, powagi przypadków niezgodności z prawem, które dotyczą zmienionej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r.

90 Podobnie w odwołaniu wniesionym do Izby Odwoławczej w przedmiocie przytoczonych w pkt 15 powyżej fragmentów zaskarżonej decyzji skarżąca wskazała, co następuje:

„Ocena OHIM, zgodnie z którą [pierwotna wersja decyzji z dnia 16 maja 2007 r. była dotknięta] »oczywistym błędem«, nie może zostać uznana.

Analiza strony 4, do której odnosi się OHIM, ujawnia, że niektóre zdania są ledwie zrozumiałe:

[…]

Cytowane fragmenty są sprzeczne, ale nie stanowią wcale oczywistego błędu. Którą z tych dwóch opinii należy uznać za oczywiście błędną?

Wreszcie [akapit] trzeci urywa się w środku zdania […]. W rezultacie [akapit ten] nie jest zrozumiały.

Jednakże, porównując [akapit] trzeci na stronie 4 [pierwotnej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r.] z [akapitem] trzecim [zmienionej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r.], stwierdza się, że to nie pierwsze zdanie, które powinno zostać uzupełnione, ale zupełnie różne fragmenty, obejmujące w szczególności nowe argumenty dotyczące »daleki[ego] stop[nia] podobieństwa między naświetlonymi kliszami a materiałami do przetwarzania danych«, zostały wprowadzone. Te nowe argumenty [niestanowiące sprostowania] oczywistego błędu i w rezultacie będące zmianą [decyzji z dnia

16 maja 2007 r.] nie wydają się zgodnie z regulacją dotyczącą wspólnotowego znaku towarowego".

91 I tak oczywisty charakter przypadków niezgodności z prawem dotyczących zmienionej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r. został podniesiony zarówno przez skarżącą, jak i przez Izbę Odwoławczą oraz OHIM w toku postępowania przed Sądem.

92 Tymczasem, jak stwierdzono w pkt 82 powyżej, Wydział Sprzeciwów wyczerpał swoje kompetencje uprawniające do orzekania w przedmiocie sprzeciwu już przed dniem, w którym została przyjęta bez jakiejkolwiek podstawy prawnej zmieniona wersja decyzji z dnia 16 maja 2007 r. W tym względzie należy stwierdzić, że to uchybienie kompetencyjne stanowi niezgodność z prawem, która dotyczy istotnych warunków rozpatrywanego aktu, tak że należy stwierdzić jego nieistnienie (zob. pkt 86 powyżej).

93 Z tego względu, rozpatrując odwołanie od takiego aktu, Izba Odwoławcza była obowiązana stwierdzić jego nieistnienie prawne i uznać go za nieważny, jak to zresztą przyznał OHIM w odpowiedzi na pytania, które zostały zadane stronom w tym przedmiocie przez Sąd.

94 Wynika z tego po pierwsze, że Izba Odwoławcza naruszyła prawo, starając się ustalić, czy zmieniona wersja decyzji z dnia 16 maja 2007 r. miała wpływ na sytuację prawną skarżącej, oraz odrzucając jako niedopuszczalne odwołanie od tego aktu, a po drugie, że należy stwierdzić nieważność zaskarżonej decyzji z urzędu w zakresie, w jakim nie uznano w niej tego aktu za nieważny.

95 Z powyższych rozważań wynika także, że zakres praw z rejestracji znaku towarowego, o którego rejestrację zwróciła się skarżąca, został określony w pierwotnej wersji

decyzji z dnia 16 maja 2007 r. Tymczasem z przedstawionych Sądowi przez skarżącą akt sprawy wynika, że decyzja ta została jej doręczona tego samego dnia. Skarżąca powinna była zatem zgodnie art. 59 rozporządzenia nr 40/94 wnieść odwołanie w terminie dwóch miesięcy od tej daty. Jednakże skarżąca nie podważa, że nie wniosła odwołania od tej decyzji przed upływem tego terminu. Następnie należy stwierdzić, że w zasadzie nie było już dopuszczalne w dniu, w którym wniosła odwołanie do Izby Odwoławczej, podważenie przez skarżącą zasadności decyzji Wydziału Sprzeciwów.

96 Należy jednak rozpatrzyć argumenty skarżącej dotyczące skutków powiadomienia przez OHIM, przed upływem terminu do wniesienia odwołania biegnącego od doręczenia pierwotnej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r., o zamiarze uchylenia tej decyzji oraz argumenty, które skarżąca wywodzi z zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań.

— W przedmiocie skutków doręczenia pisma z dnia 8 czerwca 2007 r. w odniesieniu do upływu terminu do wniesienia odwołania

97 Pismem z dnia 8 czerwca 2007 r. (zob. pkt 17 powyżej) skarżąca została powiadomiona o zamiarze dokonania przez Wydział Sprzeciwów uchylenia decyzji z dnia 16 maja 2007 r.

98 Skarżąca twierdzi, że należy wziąć pod uwagę doręczenie tego pisma, które nastąpiło w trakcie rozpoczynającego bieg od doręczenia pierwotnej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r. terminu do wniesienia odwołania, dla celów oceny dopuszczalności jej odwołania złożonego do Izby Odwoławczej. Skarżąca powołuje się również na okoliczność, że odpowiedziała na pismo z dnia 8 czerwca 2007 r. w terminie, który został jej wyznaczony w tym piśmie.

99 W tym względzie w pierwszej kolejności należy stwierdzić, że powiadomienie stron postępowania w sprawie sprzeciwu o zamiarze uchylenia decyzji na podstawie art. 77a ust. 2 rozporządzenia nr 40/94 (obecnie art. 80 ust. 2 rozporządzenia nr 207/2009) stanowi dla Wydziału Sprzeciwów obowiązkowy środek konsultacyjny mający na celu umożliwienie stronom przedstawienia ich punktu widzenia na temat tego, czy uchylenie to jest czy nie jest uzasadnione, oraz wypowiedzenia się tym samym co do oceny OHIM dotyczącej tego, czy zostały spełnione przesłanki określone w art. 77a ust. 1 rozporządzenia nr 40/94 (obecnie art. 80 ust. 1 rozporządzenia nr 207/2009). W tych okolicznościach skarżąca nie mogła mieć żadnej pewności w świetle pisma z dnia 8 czerwca 2007 r. co do tego, jaką decyzję podejmie OHIM w odniesieniu do uchylenia decyzji z dnia 16 maja 2007 r.

100 W drugiej kolejności należy zauważyć, że z art. 77a ust. 3 rozporządzenia nr 40/94 wynika, iż postępowanie w sprawie uchylenia przeprowadza się bez uszczerbku dla prawa stron do wniesienia odwołania od decyzji, której uchylenie jest rozważane.

101 Z tego względu i w braku jakiegokolwiek wyraźnego uściślenia w rozporządzeniu nr 40/94 wszczęcie na podstawie art. 77a ust. 2 tego rozporządzenia konsultacji z zainteresowanymi stronami przed uchyleniem decyzji nie może skutkować zawieszeniem biegu terminu do wniesienia odwołania przewidzianego w art. 59 tegoż rozporządzenia [zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie T-419/07 Okalux przeciwko OHIM – Messe Düsseldorf (OKATECH), Zb.Orz. s. II-2477, pkt 34].

102 Argumenty wywodzone przez skarżącą z tego, że jednoczesne toczenie się postępowania odwoławczego i postępowania w sprawie uchylenia byłoby niespójne, należy zresztą oddalić.

103 Po pierwsze, przy założeniu, że jednoczenie toczenie się dwóch postępowań rzeczywiście stanowi niespójność, stwierdzenie takie w żadnym razie nie pozwala podważać bezwarunkowych, jasnych i precyzyjnych przepisów dotyczących warunków zarówno uchylenia, jak i terminów mających zastosowanie do wniesienia odwołań do izb odwoławczych.

104 Po drugie, podnoszona niespójność nie została wykazana. Z jednej strony postępowanie w sprawie uchylenia może być prowadzone szybko do końca i powinno zakończyć się w terminie sześciu miesięcy od doręczenia decyzji. Chociaż jest mało prawdopodobne przy uwzględnieniu mających zastosowanie terminów proceduralnych, by izba odwoławcza rozpoznała sprawę przed końcem postępowania w sprawie uchylenia, w przypadku gdyby decyzja utrzymana w mocy przez izbę odwoławczą została następnie uchylona przez wydział sprzeciwów, wiązałoby się to po prostu z tym, że nowa decyzja powinna zostać wydana, a w przypadku gdyby decyzja została uchylona przez izbę odwoławczą, wiązałoby się to z tym, że postępowanie w sprawie sprzeciwu stałoby się bezprzedmiotowe. Z drugiej strony przy założeniu uchylenia przez wydział sprzeciwów decyzji będącej przedmiotem odwołania izba odwoławcza musiałaby umorzyć postępowanie w sprawie odwołania. Skarżąca nie ma zatem w żadnym wypadku podstawy, by twierdzić, że równoległe prowadzenie postępowania w sprawie uchylenia i wniesienie odwołania od tejże decyzji mogłoby doprowadzić do niespójnego wyniku.

105 Wreszcie podważenie przez skarżącą zasadności decyzji z dnia 16 maja 2007 r. w ramach postępowania w sprawie uchylenia, które to postępowanie jest autonomiczne w stosunku do postępowania odwoławczego przewidzianego w art. 57 i nast. rozporządzenia nr 40/94, nie może zostać uznane za odwołanie wniesione od rozpatrywanej decyzji. Wniesienie odwołania jest bowiem uzależnione od wymogów proceduralnych – obejmujących uiszczenie opłaty – i formalnych, których skarżąca nie spełniła. W każdym razie, nawet przy założeniu, że pismo z uwagami skarżącej przedstawione w dniu 23 lipca 2007 r. można by uznać za odwołanie od decyzji z dnia 16 maja 2007 r., odwołanie takie byłoby wniesione po upływie terminu.

106 Z powyższych rozważań wynika, że skarżąca nie ma podstaw do tego, by twierdzić, że doręczenie pisma z dnia 8 czerwca 2007 r. skutkowało zawieszeniem biegu terminu do wniesienia odwołania, który zaczął biec w chwili doręczenia pierwotnej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r.

— W przedmiocie argumentów wywodzonych przez skarżącą z zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań

107 Skarżąca utrzymuje, że mogła wnieść odwołanie skierowane przeciwko zmienionej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r. ze względu na uzasadnione oczekiwania, które wzbudziło u niej pismo członka Wydziału Sprzeciwów z dnia 19 grudnia 2007 r. (zob. pkt 22 powyżej). Podnosi również, że poszanowanie tej zasady wymagałoby, aby OHIM wskazał jej, iż doręczenie pisma z dnia 8 czerwca 2007 r. powiadamiającego o jego zamiarze uchylenia decyzji z dnia 16 maja 2007 r. (zob. pkt 17 powyżej) nie skutkuje zawieszeniem biegu terminu do wniesienia odwołania.

108 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem nawet przy braku odpowiednich przepisów prawo powołania się na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań przysługuje każdej jednostce w sytuacji, w której instytucja, udzielając konkretnych zapewnień, wzbudziła u niej uzasadnione nadzieje. Takimi zapewnieniami są niezależnie od formy, w jakiej są one przekazywane, dokładne, bezwarunkowe i spójne informacje pochodzące z uprawnionych i wiarygodnych źródeł [zob. wyrok Sądu z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie T-388/04 Kachakil Amar przeciwko OHIM (Podłużna linia zakończona trójkątem), niepublikowany w Zbiorze, pkt 26 i przytoczone tam orzecznictwo].

109 Natomiast nikt nie może powołać się na naruszenie tej zasady w razie braku przedstawienia przez administrację dokładnych zapewnień (zob. wyrok Sądu z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawach połączonych T-376/05 i T-383/05 TEA-CEGOS i STG przeciwko Komisji, Zb.Orz. s II-205, pkt 88 i przytoczone tam orzecznictwo).

110 Według orzecznictwa strona nie ma zatem podstaw, by powoływać się na milczenie ze strony administracji w celu podniesienia naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań. W tych okolicznościach brak wskazania w piśmie skierowanym do stron w dniu 8 czerwca 2007 r., w którym członek Wydziału Sprzeciwów powiadamiał o swoim zamiarze uchylenia decyzji z dnia 16 maja 2007 r., że wszczęcie postępowania w sprawie uchylenia nie skutkuje przerwaniem lub zawieszeniem biegu terminu do wniesienia odwołania przewidzianego w art. 59 rozporządzenia nr 40/94, nie może być uznany za wzgląd mogący wzbudzać u skarżącej uzasadnione nadzieje co do przerwania lub zawieszenia biegu tego wiążącego terminu – o którym przypomniano jej zresztą przy doręczeniu decyzji z dnia 16 maja 2007 r.

111 Bezsporne jest jednak, że pismem z dnia 19 grudnia 2007 r. pełnomocnik OHIM wskazał stronom, że zmieniona wersja decyzji z dnia 16 maja 2007 r. jest decyzją, od której przysługuje odwołanie w terminie rozpoczynającym bieg w chwili powiadomienia o nowej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r.

112 Należy stwierdzić, że pismo to ograniczyło się do wskazania stronom postępowania przed Wydziałem Sprzeciwów, że mogą one wnieść odwołanie skierowane przeciwko zmienionej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r., która została im doręczona w dniu 26 listopada 2007 r. Wskazanie takie nie oznaczało w sposób precyzyjny i bezwarunkowy, że skarżąca mogła jeszcze w tej dacie wnieść odwołanie skierowane przeciwko pierwotnej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r., która – jak stwierdzono (zob. pkt 93–95 powyżej) – jest jedynym aktem wywołującym skutki prawne w niniejszym przypadku.

113 Tymczasem w każdym razie skarżąca nie ma podstaw do powoływania się na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań, by uniknąć prekluzji, która stosuje się do niej ze względu na powstrzymanie się od wniesienia w przewidzianym do tego terminie odwołania skierowanego przeciwko pierwotnej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r.

114 Jeśli chodzi o możliwość powołania się na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań w celu uniknięcia prekluzji, z orzecznictwa wynika, że strona skarżąca musi

być w stanie wykazać istnienie oczekiwań opartych na dokładnych zapewnieniach ze strony administracji powodujących zrozumiałą wątpliwość u osoby, która działa w dobrej wierze i dochowuje należytej staranności wymaganej od dostatecznie poinformowanego przedsiębiorcy (postanowienie Trybunału z dnia 13 grudnia 2000 r. w sprawie C-44/00 P Sodima przeciwko Komisji, Rec. s. I-11231, pkt 50).

115 W niniejszym przypadku skarżąca – przy uwzględnieniu wiążącego charakteru terminu do wniesienia odwołania, o czym zresztą jej przypomniano przy doręczeniu pierwotnej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r. – jako że nie wniosła w tym terminie, nawet z ostrożności, odwołania od tej decyzji, nie dała dowodu zwykle wymaganej staranności, by móc powoływać się na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań (zob. podobnie ww. w pkt 101 wyrok w sprawie OKATECH, pkt 53).

116 Wynika z powyższego, że skarżąca nie ma podstaw, by twierdzić, że Izba Odwoławcza niesłusznie odrzuciła jako niedopuszczalne odwołanie w zakresie, w jakim odwołanie to miało na celu podważenie zasadności decyzji wydanej przez Wydział Sprzeciwów.

W przedmiocie żądań dotyczących oddalenia przez Sąd sprzeciwu w całości

Argumenty OHIM

117 OHIM utrzymuje, że właściwość Sądu określona jest art. 63 rozporządzenia nr 40/94 (obecnie art. 65 rozporządzenia nr 207/2009) i że ogranicza się ona w rezultacie do kontroli zgodności z prawem decyzji izb odwoławczych, która może doprowadzić

w razie potrzeby tylko do stwierdzenia ich nieważności lub ich zmiany. Z tego względu żądanie skarżącej mające na celu oddalenie przez Sąd sprzeciwu jest niedopuszczalne.

Ocena Sądu

118 Występując z drugim żądaniem, skarżąca zwraca się do Sądu tytułem głównym o oddalenie, po stwierdzeniu nieważności zaskarżonej decyzji, w całości sprzeciwu wniesionego przez właściciela zarejestrowanego w Hiszpanii wcześniejszego graficznego znaku towarowego dm.

119 Na mocy art. 63 ust. 3 rozporządzenia nr 40/94 (obecnie art. 65 ust. 3 rozporządzenia nr 207/2009) sąd Unii ma właściwość w sprawie stwierdzenia nieważności lub zmiany decyzji izb odwoławczych. W tym względzie żądanie wydania przez Sąd decyzji, którą zdaniem jednej ze stron powinna była podjąć izba odwoławcza, objęte jest kompetencją do zmiany decyzji izb odwoławczych przewidzianą w art. 63 ust. 3 rozporządzenia nr 40/94 [zob. podobnie wyroki Sądu: z dnia 12 września 2007 r. w sprawie T-363/04 Koipe przeciwko OHIM – Aceites del Sur (La Española), Zb.Orz. s. II-3355, pkt 29, 30; z dnia 11 lutego 2009 r. w sprawie T-413/07 Bayern Innovativ przeciwko OHIM – Life Sciences Partners Perstock (LifeScience), niepublikowany w Zbiorze, pkt 14–16].

120 Jednakże, jak stwierdzono (zob. pkt 116 powyżej), Izba Odwoławcza dokładnie zastosowała zasady dotyczące dopuszczalności odwołań, uznając, że nie było dopuszczalne podważenie przez skarżącą zasadności decyzji, w której Wydział Sprzeciwów rozpatrzył sprzeciw. Wynika z tego, że w konsekwencji żądania skarżącej mające na celu oddalenie przez Sąd wspomnianego sprzeciwu mogą zostać tylko oddalone.

W przedmiocie żądań mających na celu przekazanie przez Sąd sprawy do OHIM

Argumenty OHIM

121 OHIM podnosi, że zobowiązany jest do podjęcia środków wymaganych w celu zastosowania się do wyroków Sądu na mocy art. 63 ust. 6 rozporządzenia nr 40/94 (obecnie art. 65 ust. 6 rozporządzenia nr 207/2009). Wynika z tego zdaniem OHIM, że skierowane do Sądu żądania nałożenia nakazu na OHIM są niedopuszczalne.

Ocena Sądu

122 Zgodnie z art. 63 ust. 6 rozporządzenia nr 40/94 OHIM zobowiązany jest do podjęcia niezbędnych środków w celu zastosowania się do wyroków wydanych przez sąd Unii. Wynika z tego, że żądania skarżącej, przedstawione posiłkowo, mające na celu przekazanie przez Sąd sprawy OHIM do ponownego rozpatrzenia są bezprzedmiotowe i w następstwie niedopuszczalne.

W przedmiocie kosztów

123 Żądania skarżącej mające na celu obciążenie wnoszącej sprzeciw kosztami mogą być tylko oddalone, gdyż wnosząca sprzeciw nie występowała jako interwenient przed Sądem.

124 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu postępowania przed Sądem kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Jednakże na mocy z art. 87 § 3 regulaminu postępowania niezależnie od wyniku sprawy Sąd może nałożyć na stronę obowiązek zwrotu kosztów, które w rezultacie jej działania, niemającego uzasadnionego powodu lub podjętego w złej wierze, poniosła druga strona.

125 W okolicznościach niniejszej sprawy należy wziąć pod uwagę, po pierwsze, okoliczność, że pierwotna wersja decyzji z dnia 16 maja 2007 r. zawierała niezrozumiałe uzasadnienie, po drugie, powagę przypadków niezgodności z prawem, które miały miejsce przy powiadomieniu o zmienionej wersji decyzji z dnia 16 maja 2007 r., a po trzecie, okoliczność, że skarżąca została nakłoniona do wniesienia odwołania do Izby Odwoławczej w piśmie skierowanym do niej przez OHIM w dniu 19 grudnia 2007 r. W rezultacie należy uznać za spowodowane działaniem niemającym uzasadnionego powodu w rozumieniu art. 87 ust. 3 regulaminu postępowania wszystkie koszty poniesione przez skarżącą w ramach niniejszego postępowania w sprawie skargi i obciążyć na tej podstawie OHIM całością kosztów, nawet przy braku żądania skarżącej w tym względzie.

Z powyższych względów

SĄD (pierwsza izba)

orzeka, co następuje:

1) Stwierdza się nieważność decyzji Pierwszej Izby Odwoławczej Urzędu Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (OHIM) z dnia 30 października 2008 r. (sprawa R 228/2008-1) dotyczącej postępowania w sprawie sprzeciwu pomiędzy Distribuciones Mylar, SA a dm-drogerie

markt GmbH & Co. KG w zakresie, w jakim nie uznano w niej za nieważną zmienionej wersji decyzji Wydziału Sprzeciwów z dnia 16 maja 2007 r.

2) W pozostałym zakresie skarga zostaje w części odrzucona, a w części oddalona.

3) OHIM zostaje obciążony kosztami postępowania.

Azizi Cremona Frimodt Nielsen

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 9 września 2011 r.

Podpisy